Devletleştirilen Pay Bedeli

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 21. Hukuk Dairesi	24.09.2026	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/1326	2026/1202	HMK 297, HMK 353/1-a-6, Harçlar Kanunu 13/j, 818 s. BK 104/3

ÖZET

1984'te 233 sayılı KHK ile Hazineye geçen kurucu hisseler için mirasçılar pay bedeli ve kâr payı istedi. İlk derece terditli rapordan gerekçesiz bir hesap seçip kısmen kabul etti. BAM; çelişkili gerekçe, kâr payı hakkında hüküm kurulmaması ve harç hatası nedeniyle kararı kaldırdı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/devletlestirilen-hisse-tazminati-kar-payi-hmk-297-bam-2026-1202/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C. ANKARA BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 21. HUKUK DAİRESİ 2023/1326 Esas 2026/1202 Karar

T.C.

ANKARA

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

21.HUKUK DAİRESİ

ESAS NO : 2023/1326

KARAR NO : 2026/1202

TÜRK MİLLETİ ADINA

KARAR

İNCELENEN DOSYANIN

MAHKEMESİ : ANKARA 11. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ : 28/12/2022

NUMARASI : 2018/465 Esas 2022/1035 Karar

DAVA : Tazminat

DAVA TARİHİ : 22/06/2018

KARAR TARİHİ : 24/09/2026

GEREKÇELİ KARARIN

YAZILDIĞI TARİH : 24/09/2026

Taraflar arasındaki tazminat istemine ilişkin davanın yargılaması sonunda ilamda yazılı gerekçeyle davanın kısmen kabulüne yönelik olarak verilen hükme karşı taraf vekillerince süresinde istinaf kanun yoluna başvurulması üzerine dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

DAVA

Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; davacı ... ve davacı ...'ın murisi olan ...'in ve diğer davacıların murisi olan ...'nin davalı ... Anonim Ortaklığın (...)'ndan kurucu hisseler satın aldıklarını, murislerin hissedar olduklarının Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 26.01.1967 günlü 37. Birleşiminin 2.Dönem Cilt:11 Toplantı:2 numaralı tutnağı ile sabit olduğunu, buna göre müvekkillerinin tamamının miras yolu ile intikal eden hisseler nedeniyle davalı ... ortağı olduklarını, ayrıca 2004 tarihli Devlet Denetleme Kurulu raporu incelendiğinde ortaklık yapısı içinde müvekkillerinin ortak olarak açıkça göründüğünü, söz konusu raporda ortaklık yapısının 233 sayılı KHK açısından sorunlu olduğunun belirtildiğini, müvekkillerinin ortaklık hakkı devam etmesine karşın davalı idarenin 233 sayılı KHK'ya dayandığını, ancak kamulaştırma veya benzeri bir el koyma kararı olmaksızın ve bedel ödemeksizin mülkiyet hakkının sona erdirilmesinin mümkün olmadığını, müvekkilleri ... ile ...'ın ortaklığının devam ettiğinin tespiti ile adlarının pay defterine kaydı ve kar payı olmak üzere tüm ortaklık haklarından faydalandırılmalarının sağlanması amacıyla Ankara 5. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2015/784 Esas sayılı dosyası ile açılan davanın Mahkemece tazminat isteminde bulunmayıp, yasama işlemini ortadan kaldırıcı nitelikte ortaklığın tespiti istenildiği gerekçesiyle davanın reddine karar verildiğini, yine dava dışı ... tarafından dedesi olan muris ... tarafından adına alınan ... hisselerine ilişkin olarak Ankara 4. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2013/312 Esas sayılı dosyası ile açtığı davanın yargılaması sırasında davalı yanın zamanaşımı, husumet ve esasa ilişkin savunmalar yaptıklarını ve alınan bilirkişi raporunda davanın mülkiyet hakkında ilişkin olması ve tazminat talep edilmemiş olması nedeni ile tazminat hesabı yapamayacaklarını belirttiklerini, müvekkillerinin tazminat isteme haklarının olduğunun bilirkişi raporu ve kesinleşmiş mahkeme kararları ile kanıtlandığını, tazminat kapsamının ise el konulan hisselerin değeri ile bugüne kadar ödenmeyen kar payı olduğunu, bilirkişi incelemesi ile müvekkillerinin hisseleri oranında hesaplanacak karar payı tutarında tazminat alacağının hesabı ve hüküm altına alınması gerektiğini ileri sürerek ve fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere el konulan hisselerin bedeli ile kar payından doğan tazminat alacağına karşılık şimdilik 105.000,00 TL'nin davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiş; 14/12/2022 tarihli dilekçesi ile her bir

davacı yönünden talebini ayrı ayrı göstermek suretiyle 370.000,00 TL olarak ıslah etmiş ve ıslah dilekçesi ile dava tarihinden itibaren mevduata uygulanan en yüksek faiz işletilmesini talep etmiştir.

CEVAP

Davalı ... vekili cevap dilekçesinde özetle; müvekkili hakkında açılan davanın husumetten reddi gerektiğini, eldeki davanın idari yargıda görülmesi gerektiğini, davanın zamanaşımına uğradığını, ...'nun 233 Sayılı KHK ile İktisadi Devlet Teşekkülü olarak teşkilatlandırıldığını ve hisselerinin tamamının yasa gereği Hazine ile ilişkilendirildiğini, 24.01.2017 tarihli ve 2017/9756 Sayılı Kararnamenin Eki Bakanlar Kurulu Kararının 2. maddesi hükümlerine istinaden de ... devredildiğini, KHK'lerin Anayasa'da öngörülmüş bir hukuk normu olup yasama işlemi niteliği taşıdıklarını, davacılardan ... ve ...'ın miras yolu ile intikal eden hisselerinin olduğu iddiası ile açıkları davanın yargılaması neticesinde Ankara 7. İdare Mahkemesinin 2013/486 E.-2015/432 K. sayılı kararı ile davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verildiğini, mülkiyet hakkı yasama işlemi niteliğinde olan 233 sayılı KHK ile sona erdiğinden tazminat kapsamı belirlenirken ödenmeyen kar paylarının bu kapsama dahil edilemeyeceğini savunarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalı ... Anonim Ortaklığı vekili cevap dilekçesinde özetle; 08/10/1984 tarihli mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan 233 sayılı KHK'nın yürürlüğe girmesi ile müvekkilinin sermayesinin tamamı Hazineye ait bir Kamu İktisadi Teşebbüsü haline geldiğini ve müvekkiline husumet yöneltilemeyeceğini, yasama işleminin yapıldığı 1984 yılından dava tarihine kadar 34 yıl geçtiğini ve davanın zamanaşımına uğradığını, zamanaşımı değerlendirmesinin mülkiyet hakkına ilişkin olarak değil, tazminat talebine ilişkin olarak yapılması gerektiğini, zira davacıların 1984 yılı itibariyle hisseleri üzerinde mülkiyet hakkı kalmadığını, kar payının şirket ortaklarına dağıtılacağını, davacıların davalı şirket üzerinde bir hissedarlığı bulunmadığını ve doğal olarak defalarca yapılan sermaye artışlarına katılmadığı gibi 1984 yılından bu yana yapılan yatırımlara da katılmadığını, kar paylarına ilişkin talebin de haksız olduğunu savunarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

Mahkemece; davacılar ..., ... ve ... murisi ... ... ve davacılar ..., ... murisi ...'in ... kurucu hissedarları oldukları, 31.10.1983 tarihli Genel Kurul Hazirun Cetvelinde ... ...'nin ortaklık pay oranının % 0,00075, ...'in pay oranının % 0,00015 olduğu, kök muris hisselerinin 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 1984 yılında devletleştirildiği, yetki yasası ve KHK nin halen yürürlükte bulunduğu, devletleştirilen hisseler için davacılar tarafından takdir edilecek uygun tazminat talep edilebileceği, devletleştirme işleminin yapıldığı 1984 yılında ... ...'nin ortaklık pay oranının %0,00075, ...'in pay oranının % 0,00015 olduğu, ...'ye ait pay değerinin 0,9681 TL, ...'in ait pay oranın ise 0,1936 TL olduğu, döviz kurları, altın gümüş, faiz, enflasyon, menkul kıymetler endeksi, maaş artışları, denkleştirici adelet ilkesi dikkate alındığında dava tarihi itibariyle ... ...'nin pay değerinin 71.708,59 TL, ...'in pay değerinin 14.340,24TL olduğu, davacılar ..., ... ve ...'un veraset ilamlarındaki hisseleri oranında 23.902,86 'ar TL, davacılar ..., ...'ın veraset ilamlarındaki hisseleri oranında 4.780,08'er TL talep edebileceklerinin oluşa, yargıtay ilamına uygun hesap içermesi nedeniyle itibar edilen

20/06/2020 tarihli bilirkişi raporu, ticaret sicil cevapları, veraset ilamları ve tüm dosya kapsamı ile anlaşılmakla devletleştirme sırasında hisse değerleri belirlenip hak sahibi adına yatırılmadığı hususu dikkate alındığında hak düşürücü süre ve zaman aşımının gerçekleştiğinin kabulünün mümkün olmadığı davalı zaman aşımı itirazları, davacı tarafça ıslahla birlikte faiz talebinde bulunulmasının, faiz başlangıcı yönünden gözetildiği gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne davacılar ..., ... için 4.780,08'er TL, davacılar ..., ... ve ... için 23.902,86'şar TL'sinin ıslah tarihi olan 14/12/2022 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte davalılardan alınarak davacılara verilmesine, bakiye talebin reddine karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ

Davacılar vekili istinaf dilekçesinde özetle; müvekkillerinin zararının el konulan hisselerin güncel değeri ve bu güne kadar ödenmeyen kar payı kadar olduğunu, el koyma tarihinden dava tarihine kadar geçen sürede hisseler devleştirilmeseydi müvekkilleri hangi miktarda temettü alabileceğinin hesaplanabilir olduğunu, tazminat miktarının tespiti bakımından daha önce ödenen temettü miktarlarının da hesaba katılması gerekirken eksik inceleme ile rapor tanzim edildiğini, Anayasa'nın 47. Maddesi hükmü uyarınca devleştirmenin gerçek değer karşılığı üzerinden yapılabileceğini, şirket değerlemesinin pek çok standardı olmakla birlikte gerçek değer kavramından anlaşılması gerekenin makul piyasa değeri olduğunu, buna karşın bilirkişi raporunda hesaplamanın piyasa değeri yerine defter değeri üzerinden yapıldığını, ayrıca raporda hisselerin değeri tespit edilirken sermaye arttırımları sonrası oluşan durumların da tetkik edilmediğini, öte yandan bilirkişi raporuna karşı şirket değerlemesinin defter değeri üzerinden değil teşebbüs değeri üzerinden gerçekleştirilmesi ve gelir temelli bir yaklaşım izlenmesi gerektiğine ilişkin itirazların dikkate alınmadığını, bilirkişilerin temettü indirme modellerini kullanması, o süreçte şirketin gerçekleştirdiği en son temettü ödemesi, özsermaye maliyeti ve beklenen büyüme oranından yola çıkarak son değer hesaplaması ve elde edilen şirket değerlemesini gerekirse önce devir tarihi olan 18/06/1984'e, sonra da dava tarihi olan 22/06/2018 tarihine taşıması gerektiğini, hesaplamanın devir tarihinde oluşan zararın dava tarihindeki gelecek değerinin tespit edilmesi niteliğinde olması gerektiğini, bu hesaplamanın da bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faiz oranına göre yapılmasının zorunlu olduğunu, kök ve ek bilirkişi raporuna itirazlarında güncel değerin hesaplanmasının talep edidiğini, Yargıtay içtihatları doğrultusunda denkleştirici adalet ilkesi gözetilerek yapılacak hesaplamada beş ayrı yatırım unsuruna göre değer hesabı ortalaması alınması gerektiğini, bilirkişilerce denkleştirici adalet ilkesi uyarınca yapılan hesaplamanın da hatalı olduğunu ileri sürerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak talepleri doğrultusunda karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı ... vekili katılma yolu ile kararı istinaf etmiş ve istinaf dilekçesinde özetle; ...'nun 24/1/107 tarih ve 2017/9756 sayılı Kararnamenin eki Bakanlar Kurulu kararı ile ... devredildiğini, davanın husumet yönünden reddi gerektiğini, eldeki davada idari yargının görevli olduğunu, davanın hak düşürücü süre yönünden reddi gerektiğini, ayrıca davanın zamanaşımına uğradığını, ...'nun 233 Sayılı KHK ile İktisadi Devlet Teşekkülü olarak teşkilatlandırıldığını ve hisselerinin tamamının yasa gereği Hazine ile ilişkilendirildiğini, 24.01.2017 tarihli ve 2017/9756 Sayılı Kararnamenin Eki Bakanlar Kurulu Kararının 2. maddesi hükümlerine istinaden de ... devredildiğini, KHK'lerin

Anayasa'da öngörülmüş bir hukuk normu olup yasama işlemi niteliği taşıdıklarını, davacıların taleplerinin kanun koyucunun iradesini hiçe saymak anlamına geldiğini ve hukuk devleti ilkesine aykırılık teşkil ettiğini, davacılardan ... ve ...'ın miras yolu ile intikal eden hisselerinin olduğu iddiası ile açıkları davanın yargılaması neticesinde Ankara 7. İdare Mahkemesinin 2013/486 E.-2015/432 K. sayılı kararı ile davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verildiğini, mülkiyet hakkı yasama işlemi niteliğinde olan 233 sayılı KHK ile sona erdiğinden tazminat kapsamı belirlenirken ödenmeyen kar paylarının bu kapsama dahil edilemeyeceğini, hükme esas alınan bilirkişi raporunda davacı yanın hissedarlığının sona erdiği tarih itibariyle o anki hissedarlığına karşılık gelen özsermaye tutarı üzerinden bir hisse değerine ulaşılarak, bu hissenin döviz kurları, altın, faiz, enflasyon, asgari ücret artışları vb dikkate alınarak güncellenmesi ve güncellenen değerin aritmetik ortalamasının alınması suretiyle hissenin güncel değerinin tespiti yoluna gidildiğini, ancak 233 sayılı KHK ile birlikte ...'nun hisselerinin tamamı devlete ait olan bir İktisadi Devlet Teşekkülü olarak yapılandırıldığını ve bu tarih itibariyle davacı yanın hissedarlığının kanunun emredici hükümleri çerçevesinde sona erdiğini, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2006/721 Esas ve 2006/9777 Karar sayılı kararında da belirtildiği üzere davacının önceki ana sözleşmeye dayalı ortaklığa bağlı olan hakları kendisine ancak tazminat talep hakkı verebilecekken, hissedarlık halen devam ediyormuş gibi güncel hisse değeri tespitine yönelik bir hesaplama yapılmasının, mevcut mevzuat ve konuya ilişkin yargı kararları ile bağdaşmadığını, bilirkişi raporundaki tespitlerin fahiş olduğunu ve hükme esas alınamayacağını, 492 sayılı Harçlar Yasası'nın 13/j maddesi uyarınca harçtan muaf olan müvekkili bakanlık aleyhine harca hükmedilmesinin haksız olduğunu beyan ederek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilmesini istemiştir.

Davalı ... Anonim Ortaklığı vekili istinaf dilekçesinde özetle; müvekkili açısından davanın husumetten reddi gerektiğini, dava konusu alacağın zamanaşımına uğradığını, zamanaşımı değerlendirmesinin mülkiyet hakkına dayalı olarak değil, tazminat istemine ilişkin olarak yapılması gerektiğini, 233 sayılı KHK'nın 38/son ile ortaklık haklarının saklı tutulduğuna dayanılmakta ise de, TBK hükümleri gereği istemin zamanaşımına uğradığını, KHK' 38/son hükmünün ortaklık haklarının sonsuza kadar saklı olduğu anlamı çıkarılmayacağını, mahkemece denkleştirici adalet ilkesine göre yapılan hesaplamanın esas alınmasının haksız olduğunu, benzer talepler ile açılan davada Yargıtay 11. HD'nin 2018/4521 Esas-2020/2938 Karar sayılı kararında, 1984 tarihindeki hisse değerinin hesap için esas alınmasının doğru olduğu, ancak benimsenen hesap yönteminin 818 sayılı BK'nın 104/3 maddesi uyarınca geçmiş günler faizinin tediyesinde temerrüt faizi istenemeyeceği hükmünün ihlali sonucunu doğuracağı gerekçesiyle kararı bozduğunu, bilirkişi raporunda yer alan hesaplamada kullanılan ekonomik verilerin de tazminat hesabında esas alınamayacağını ileri sürerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasını istemiştir.

HUKUKİ NİTELENDİRME, DELİLLERİN VE İSTİNAF SEBEPLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dava; davacıların murislerinin davalı ...'da bulunan ortaklık paylarının 1984 yılında 233 sayılı KHK ile devletleştirilmesi nedeniyle payların değeri ve kar payının tahsili istemine ilişkindir.

6100 Sayılı HMK'nın 355. maddesi gereğince, istinaf incelemesinin istinafa gelen tarafın sıfatı ile istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak kamu düzenine aykırılık bulunup bulunmadığı hususu gözetilerek ilk derece mahkemesinin taraflar arasındaki ihtilafta görevli mahkeme oluşu ve

eldeki davada kesin yetki kuralına da aykırılık bulunmadığı anlaşılmakla işin esasına girilerek yapılan incelemede;

Davacılar eldeki dava ile, murislerinin davalı ...'da bulunan ortaklık hisselerinin devleştirilmesi nedeniyle tazminat talep etme haklarının bulunduğunu ve tazminatın kapsamının el konulan hisse değeri ile bugüne kadar ödenmeyen kar payları kadar olduğunu ileri sürerek tahsilini talep etmiş, Mahkemece yazılı gerekçe ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Mahkemece yargılama sırasında alınan;

►19/10/2020 tarihli bilirkişi heyet raporunda özetle; davalı ...'nun pay sahipliğinin bütünüyle Hazine'ye geçtiği 18/06/1984 tarihi bakımından şirketin finansal tabloları düzenlenmediğinden, mülkiyetin geçtiği tarih itibariyle pay oranını bulabilmek için 1983 yılsonu ve 1984 yılsonu mali tablolarının ortalamalarının esas alınmasının uygun olduğu, kar payı ödenmesi talebi bakımından, davacıların murislerinin ortaklık sıfatının fiiliyatta sona ermesi sonucunda pay senetleri üzerinde tasarruf etme yetkisi bulunmaması, ayrıca anılan tarih sonrasında murislerin davalı ...'nun sermaye artırımlarına ve yürüttüğü faaliyetlere herhangi bir katkısının bulunmadığı açık olduğundan, 18.06.1984 sonrasındaki temettü dağıtımları ve diğer bilumum gelirlerin zarar hesabında dikkate alınmaması gerektiği ve güncellemenin kanuni faiz oranı veya enflasyon oranı dikkate alınarak yapılmasının uygun olacağı, yapılan hesaplama sonucuda müteveffa ...'ye ait % 0,00075 oranındaki payın tazminat karşılığının 22/06/2018 dava tarihi itibariyle kanuni faiz oranında güncelleme yapılırsa 4.0002.781,51 TL olduğu, dolayısıyla müteveffa ...'nin mirasçıları davacı ..., ..., ... ve ...'un her birinin 1/4 miras payları karşılığı hak ettikleri tazminatın kanuni faiz oranından güncelleme yapılırsa ayrı ayrı 1.000.695,38 TL olduğu, enflasyon oranında güncelleme yapılırsa 4.964.742,00 TL olduğu, dolayısıyla müteveffa ...'nin mirasçıları davacı ..., ..., ... ve ...'un her birinin 1/4 miras payları karşılığı hak ettikleri tazminatın enflasyon oranından güncelleme yapılırsa ayrı ayrı 1.241.185,50 TL olduğu, müteveffa ...'e ait % 0,00015 oranındaki payın tazminat karşılığının 22/06/2018 dava tarihi itibariyle kanuni faiz orandan güncelleme yapılırsa 800.556,30 TL olduğu, müteveffa ...'in mirasçıları ... ve ...'ın miras paylarına ilişkin belge bulunmadığından hesaplama yapılmadığı, ancak kanuni faiz oranından güncelleme yapılırsa 800.556,30 TL'den miras payları oranında tazminat hak ettikleri, enflasyon oranından güncelleme yapılırsa 992.948,00 TL olduğu, müteveffa ...'in mirasçıları ... ve ...'ın miras paylarına ilişkin belge bulunmadığından hesaplama yapılmadığı ancak enflasyon oranından güncelleme yapılırsa 992.948,00 TL'den miras payları oranında tazminat hak ettikleri yönünde görüş bildirilmiş,

►İtiraz üzerine alınan 02/09/2021 tarihli bilirkişi ek raporunda; müteveffa ...'ye ait % 0,00075 oranındaki payın tazminat karşılığının 22.06.2018 dava tarih itibariyle kanuni faiz oranından güncelleme yapılırsa, 40.027,82 TL olduğu, dolayısıyla, mirasçıları davacı ..., ..., ... ve ...'un her birinin 1/4 mira payları karşılığı hak ettikleri tazminatın kanuni faiz oranından güncelleme yapılırsa ayrı ayrı 10.006,96 TL olduğu, enflasyon oranından güncelleme yapılırsa 49.647,42 TL olduğu, dolayısıyla, mirasçıları davacı ..., ..., ... ve ...'un her birinin 1/4 mira payları karşılığı hak ettikleri tazminatın enflasyon oranından güncelleme yapılırsa ayrı ayrı 12.411,85 TL olduğu, müteveffa ...'e ait % 0,00015 oranındaki payın tazminat karşılığının 22.06.2018 dava tarih itibariyle, kanuni faiz oranından güncelleme yapılırsa 80.055,63 TL olduğu, mirasçıları ... ve ...'ın kanuni faiz oranından

güncelleme yapılırsa 80.055,63 TL'den miras payları oranında tazminat hak ettikleri, enflasyon oranından güncelleme yapılırsa 99.294,80 TL olduğu, mirasçıları ... ve ...'ın kanuni faiz oranından güncelleme yapılırsa 99.294,80 TL'den miras payları oranında tazminat hak ettikleri belirtilmiş,

►İtiraz üzerine bu kez yeni bir bilirkişi heyetinden rapor alınmış ve 20/06/2022 tarihli bilirkişi heyet raporunda özetle; ...'nin mirasçılarına ait tazminat tutarının 238.772,4365 TL olarak

hesaplandığı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2018/4521 Esas 2020/2938 sayılı kararında yer alan 818 Sayılı Borçlar Kanunun 104/3 maddesi uyarınca geçmiş günler

faizinin tediyesinde temerrüd sebebi ile faiz yürütülemez maddesi dikkate alındığında

... mirasçıları için 14,2390137 TL hesaplandığı, denkleştirici adalet

ilkesine göre hesaplama yapıldığında tutarın 71.708,59TL olduğunun tespit edildiği,

...'in mirasçılarına ait tazminat tutarının 47.749,23799 TL olarak

hesaplandığı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2018/4521 Esas 2020/2938 sayılı

kararında yer alan 818 Sayılı Borçlar Kanunun 104/3 maddesi uyarınca geçmiş günler

faizinin tediyesinde temerrüd sebebi ile faiz yürütülemez maddesi dikkate alındığında ... Mirasçıları için 2,84750858 TL hesaplandığı, denkleştirici

adalet ilkesine göre hesaplama yapıldığında tutarın 14.340,24TL olduğunun tespit

edildiği, buna göre ... ...'nin mirasçılarından ...'nin vefatı üzerine çocukları olan davacılar ..., ... ve ...'un 3 paya sahip oldukları,

buna göre avans faizine göre talepte bulunulabileceğinin kabulü halinde 238.772,4365 TL/3=79.590,81 TL, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2018/4521 Esas 2020/2938 Sayılı Kararında yer alan 818 Sayılı Borçlar Kanunun 104/3 maddesi uyarınca geçmiş günler faizinin tediyesinde temerrüd sebebi ile faiz yürütülemez maddesi dikkate alındığında 14,2390137/3=4,74 TL, denkleştirici adalet ilkesine göre 71.708,59 TL/3=23.902,86 TL, ...'in mirası 24 pay kabul edilerek 8 payın ...'a, 8 payın ...'a, 2 payın ...'e, 3 payın ...'e, 3 payın ...'e ait olduğu anlaşılmakla, avans faizine göre talepte bulunabileceği kanaatine varılması durumunda ise 238.772,4365 TL/24 x 8= 79.590,81TL, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2018/4521 Esas 2020/2938 Sayılı Kararında yer alan 818 Sayılı Borçlar Kanunun 104/3 maddesi uyarınca geçmiş günler faizinin tediyesinde temerrüd sebebi ile faiz yürütülemez maddesi dikkate alındığında 14,2390137 TL/24 X8=4,74 TL, denkleştirici adalet ilkesine göre 71.708,59TL/24X8=23.902,86TL olduğu yönünde görüş bildirilmiştir.

6100 sayılı HMK'nun 297. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde, hükmün, tarafların iddia ve savunmalarının özetini, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan delilleri, delillerin tartışılmasını ve değerlendirilmesini, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebepleri içermesi gerektiği; aynı maddenin 2. fıkrasında ise, hükmün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında

verilen hükümle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında, açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesinin zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Mahkemece yapılan yargılama sonunda; davacıların murisleri olan ... ... ve ...'in davalı ... kurucu hissedarları oldukları, devleştirilen hisseler için davacılar tarafından takdir edilecek uygun tazminatın talep edilebileceği, devletleştirme işleminin yapıldığı 1984 yılında muris ... ...'nin ortaklık pay oranının % 0,00075 ve pay değerinin 0,9681 TL, muris ...'in pay oranının % 0,00015 ve pay değerinin 0,1936 TL olduğu, denkleştirici adelet ilkesi dikkate alındığında dava tarihi itibariyle muris ... ...'nin pay değerinin 71.708,59 TL, muris ...'in pay değerinin 14.340,24TL olduğu, davacılar ..., ... ve ...'un veraset ilamlarındaki hisseleri oranında 23.902,86 'şar TL, davacılar ..., ...'ın veraset ilamlarındaki hisseleri oranında 4.780,08'er TL talep edebileceklerinin Yargıtay ilamına uygun hesaplama içermesi nedeniyle itibar edilen 20/06/2020 tarihli bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamından anlaşıldığı gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Hükme esas alınan 20/06/2022 tarihli bilirkişi raporunda ise davalı Şirketin 18/06/2984 tarihi itibariyle Devlete geçtiği, bu tarihe en yakın 1983 bilançosu dikkate alındında muris ...'ye ait pay değerinin 0,9681 TL, muris ...'in ise pay değerinin 0,9681 TL olduğunun hesaplandığı belirtilmiş, belirtilen tutarlara 18/06/1984 tarihinden dava tarihi olan 22/06/2018 tarihine kadar avans faizi oranı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2018/4521 Esas-2020/2938 Karar sayılı kararında yer alan "818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 104/3 maddesi uyarınca geçmiş günler faizinin tediyesinde temerrüt sebebi ile faiz yürütülemez" maddesi dikkate alınarak ve denkleştirici adalet ilkesine göre ayrı ayrı hesaplama yapılmak suretiyle takdiri Mahkemeye bırakılmıştır.

Buna göre, Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi heyet raporu terditli hesaplama içerdiği halde gerekçesi gösterilmeksizin denkleştirici adalet ilkesine göre yapılan hesaplama esas alınarak hüküm kurulduğu gibi, rapordaki terditli hesaplamalardan Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2018/4521 Esas-2020/2938 Karar sayılı kararında yer alan "818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 104/3 maddesi uyarınca geçmiş günler faizinin tediyesinde temerrüt sebebi ile faiz yürütülemez" maddesi dikkate alınarak yapılan hesaplama esas alınmadığı halde bilirkişi heyet raporunun Yargıtay ilamına uygun hesaplama içermesi nedeniyle hükme esas alındığı belirtilmek suretiyle kendi içinde çelişen gerekçe yazılmış olup, hüküm bu hali ile HMK'nın 297. maddesine aykırıdır.

Öte yandan, dava dilekçesinde talep edilen tazminatın kapsamının el konulan hisse değeri ile bugüne kadar ödenmeyen kar payları kadar olduğu açıkça belirtilerek el konulan hisselerin bedeli ile kar payından doğan tazminatın tahsili talep edilmiş olup, Mahkemece davacıların kar payı talebi hakkında olumlu veya olumsuz bir karar verilmemesi de HMK'nın 297. maddesine aykırı görülmüştür.

Kabule göre ise; Mahkemece, 492 sayılı Harçlar Kanunu m.13/j hükmü uyarınca harçtan muaf halde davalı ... aleyhine harca hükmedilmesi de usul ve yasaya aykırıdır.

Tüm bu nedenlerle taraf vekillerinin istinaf başvurularının HMK'nın 355. maddesi gereğince kamu düzenine aykırılık gözetilerek kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, kararın kaldırma nedenine göre taraf vekillerinin istinaf itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına karar vermek gerekmiş ve taktiren aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Taraf vekillerinin istinaf başvurularının HMK'nın 353/(1)-a.6 maddesi gereğince ayrı ayrı KABULÜNE,

2-Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 28/12/2022 tarih ve 2018/465 Esas 2022/1035 Karar sayılı kararının KALDIRILMASINA,

3-Davanın yeniden görülmesi için dosyanın karar veren ilk derece mahkemesine gönderilmesine,

4-Davacı tarafından yatırılan 269,80 TL istinaf karar harcının talebi halinde davacıya iadesine,

5-Davalı ... Anonim Ortaklığı tarafından yatırılan 1.364,33 TL istinaf karar harcının talebi halinde davalıya iadesine,

6- Davalı ...'ndan harçtan muaf olması nedeniyle istinaf harçları alınmadığından bu hususta karar verilmesine yer olmadığına,

7-Taraflarca yapılan istinaf yargılama giderlerinin ilk derece mahkemesince yeniden verilecek kararda dikkate alınmasına,

8-İstinaf aşamasında duruşma yapılmadığından taraflar yararına vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda HMK'nın 353/(1)-a.6 maddesi uyarınca kesin olmak üzere oy birliği ile karar verildi. 24/09/2026

Başkan- Üye - Üye - Zabıt Katibi-